

PIET HECKMANN

Vergeeten Roermondse regisseur komt tot leven dankzij spitwerk van zoon

De nieuwe Spiegel van Roermond is uit. De redactie van het jaarboek van stichting Rura doet daarin een opvallende oproep: gooi bij het opruimen van zolders geen waardevolle archieven weg. Zoals dat van de vergeten Roermondse toneelregisseur Piet Heckmann.

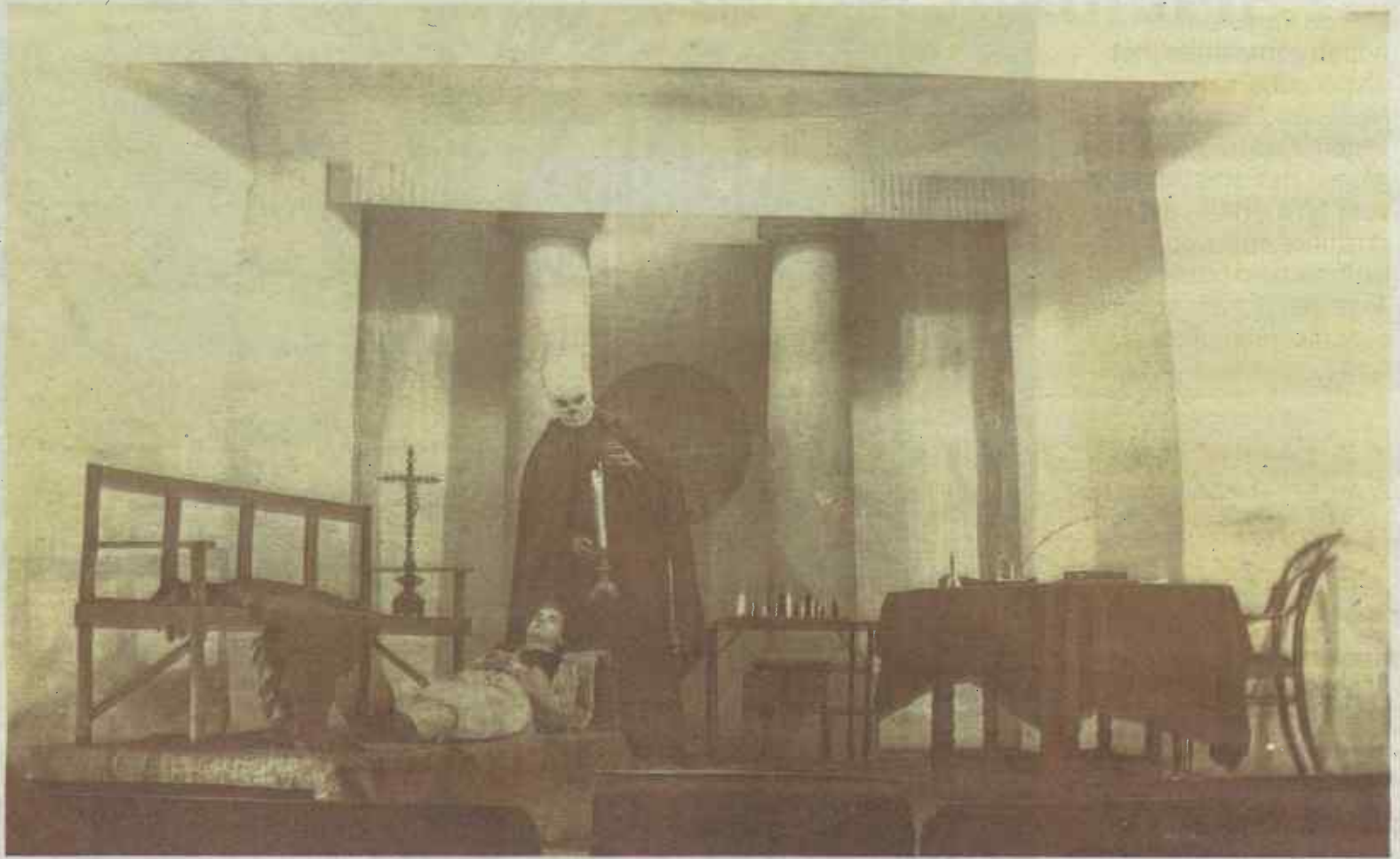
ROERMOND
HANS STRAUS

Zoon Huub Heckmann, inmiddels zelf overleden, zette het archief van zijn vader Piet gelukkig niet bij het grofvuil. Integendeel, hij ging na een artikel in De Limburger uit 1999 juist op zoek naar meer informatie over zijn vader die – zonder dat Huub het als oudste zoon wist – een ronkende carrière had in het semiprofessionele Limburgse toneel.

Centraal figuur

Uit documenten, foto's, posters en programmaboekjes bleek vader Piet (1911-1978) namelijk – net voor, tijdens en na de oorlog – de centrale figuur in enkele (amateur)toneelverenigingen die – zo schrijft historicus Tim Sijbers in de Spiegel – met hoogwaardig spel goedbezochte en goed gerecenseerde stukken op de Bühne brachten. Heckmann deed dat niet alleen in Roermond, maar in de gehele provincie. Hij schreef eigen stukken, bewerkte bestaande stukken, regisseerde en speelde hoofdrollen. Toch staat er in Roermondse en Limburgse historische literatuur niets of nauwelijks iets over de toneelverenigingen die hij heeft opgericht en geleid. Hoe kan dat? Volgens Sijbers wilde Heckmann nadat hij was vertrokken bij het – daarop uiteengevallen – gezelschap Camera Obscura in 1953 niet meer praten over zijn passie. „Dat heeft bijgedragen aan zijn onbekendheid. Kennelijk, maar dat is speculeren van mijn kant, was het uiteenvallen van zo'n gezelschap een dermate pijnlijke gebeurtenis dat hij er nooit meer over heeft willen praten”, zegt Sijbers. De historicus van het Roermonds gemeentearchief vindt de documenten die Huub Heckmann heeft overgedragen vooral interessant omdat de zoon naast lof ook kritiek op zijn vader heeft bewaard.

Heckmann regisseerde in 1938 in Roermond voor het eerst. Op zondag 13 november speelde de nieuw opgerichte Toneelafdeling van den bond Excelsior het stuk *Pastor bonus* (Goede Herder) tijdens de feestavond van Bouwvakarbeiders Vereniging St. Joseph in het Chris-

Opvoering van *De zonderlinge gast* in 1940. STICHTING RURA

Affiche van een van de toneelstukken van Heckmann, opgevoerd in Royal Theater. RURA

toffelhuis. Dit gezelschap voerde ook tijdens de oorlog nog enkele voorstellingen op. Na een zware periode als frontstad werd Roermond op 1 maart 1945 bevrijd. Heckmann blies het Roermonds toneel zowat direct nieuw leven in. Op 25 september 1945 werd de Vereniging voor Volkskunst en -Vermaak Remunj Omhoog opgericht. Het ledenaantal groeide tot 150 personen en er kwamen afdelingen voor toneel, zang en muziek. Met het groeien van het gezelschap richtte Heckmann andere kunsten kwam het kwaliteit van het toneel spel onder druk te staan. Ook de inmenging van het bestuur op de inhoud en artistiek leider Heckmann lijkt daarbij een rol te hebben gespeeld.

Controversieel

Als gevolg van die onvrede verscheen er in het voorjaar van 1947 een nieuwe vereniging ten tonele: Camera Obscura. Maar de opvoeringen werden steeds slechter bezocht en het gezelschap bouwde schulden op. Toen Heckmann voorstelde *De Meid* (1905) van Herman Heijermans op te voeren – een stuk over chantage, overspel en vooral haat – beoordeelde het bestuur dit als 'te controversieel' in katholiek Roermond. De inmenging van het bestuur leidde tot het opstappen van Heckmann in februari 1952.

Toch was hij ook zelf volgens oudleden niet de makkelijkste in de omgang. Hij was eigenzinnig en koos de toneelstukken uit op basis van de door hem te spelen hoofdrol. Als je het niet met hem eens

Piet Heckmann en zijn echtgenote. STICHTING RURA

was, kon hij op zijn eigen manier 'wraak' nemen, waardoor de onderlinge verstandhouding verslechterde. Zo bezien lijken persoonlijke trekken, financiële en bestuurlijke moeilijkheden en een verlies van publieksinteresse (mogelijk als gevolg van verzadiging in het toneelleven) samen gezorgd te hebben voor het vroegtijdige einde van Camera Obscura en de toneelactiviteiten van Heckmann. In het archief van Heckmann is zelfs correspondentie bewaard gebleven

die de strubbelingen over en weer inzichtelijk maken.

Spiegel

In de Spiegel, die zaterdag in de Roermondse boekwinkels ligt, is verder aandacht voor zeldzame negentiende-eeuwse muurschilderingen in woonhuizen, een verhaal over Mathilde Haan, de eerste vrouw in de Roermondse politiek en een bijdrage van oorlogshistoricus Eric Munnicks over oorlogskinderen op reis.